

Magyar energiapiac

A "Generating Electricity from Renewable Sources" című 2022-es útmutatónk megjelenése óta bekövetkezett jelentős piaci változások

2022. június

A Wolf Theiss nemrégiben közzétette a "Generating Electricity from Renewable Sources in Central, Eastern, and Southeastern Europe" (magyarul: "Megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelés Közép-, Kelet- és Délkelet-Európában") című, 2022-re szóló átfogó útmutatóját (RES Guide), amely [itt](#) érhető el. Más országokhoz hasonlóan Magyarországon is történt némi mozgás a RES Guide közzététele óta. Az útmutató bemutatása céljából nemrégiben konferenciát tartottunk, ahol ezekre az új trendekre összpontosítottunk, és néhány érdekes kérdésre hívtuk fel a figyelmet, amelyeket az alábbiakban röviden összefoglalunk.

1 A támogatási rendszerek jövője

Prémium rendszer kontra szabad piaci értékesítés

Általános tendenciaként a statisztikák azt mutatják, hogy a megújuló projektek finanszírozása Magyarországon egyre inkább a szabadpiaci értékesítés irányába mozdul el.

A rögzített áron történő villamosenergia-átvételt biztosító kötelező átvételi rendszer (KÁT) 2017 vége óta nem fogad új résztvevőket. A prémium típusú támogatási rendszer (METÁR) vegyes sikert hozott: kezdetben a fejlesztők lelkesek voltak, de a harmadik és negyedik pályázati forduló után a tendencia lelassulni látszott. A magas piaci árak is azt diktálták, hogy egyre inkább fontolóra kell venni a szabadpiaci értékesítést és az állami támogatás nélküli finanszírozást (például hosszú távú PPA-k alkalmazásával).

Ezzel párhuzamosan egyre több vállalat kezdett kivonulni a meglévő támogatási rendszerekből, és a korábban nyújtott támogatások helyett a szabadpiacon kezdték el értékesíteni villamos energiájukat. Ezt a lehetőséget azonban a jogalkotó több lépésben megszüntette. Először jelentősen korlátozta, majd néhány hete teljesen megszüntette. Így azok, akik állami támogatásban részesülnek, már nem léphetnek ki a támogatási rendszerekből, legalábbis egyelőre.

Ipari és corporate PPA-k

Amint arról fentebb már szó volt, a hosszú távú PPA-k egyre népszerűbbek Magyarországon. A folyamat még csak a kezdeti szakaszban van, de mind a termelői, mind a fogyasztói oldalon egyre nagyobb a lelkesedés a PPA-k iránt. A befektetők is egyre több lehetőséget látnak ezekben a kockázatkezelési struktúrákban. Véleményünk szerint azok, akik ezen a területen élen járnak, számottevő előnyre tehetnek szert a magyar piacon az elkövetkező években.

Adóterhek

Bár a szabadpiaci értékesítés egyre népszerűbb, és az általános tendenciák ebbe az irányba mutatnak, fontos megjegyezni, hogy az állami támogatás nélküli projektekre továbbra is vonatkozik a jól ismert 31%-os Robin Hood-adó, amelyet a megtermelt villamosenergia utáni árbevétel alapján kell fizetni. Ez még mindig komoly terhet jelent a nem támogatott projektek üzleti tervét nézve.

2 A hálózati csatlakozási reformok kifutása

Egyedi eljárások kontra nyilvános közzétételek

A magyarországi hálózati csatlakozási eljárás az elmúlt évben jelentős változásokon ment keresztül. Mivel az átviteli és elosztóhálózatok nem a várt ütemben fejlődtek, az egyre növekvő csatlakozási igények komoly veszélyt kezdtek jelenteni a hálózat biztonságára és a rendszer stabilitására.

Ezért a jogalkotó új hálózati csatlakozási eljárást vezetett be a rendelkezésre álló szabad kapacitások elosztására. Azoknak, akik ezeket a kapacitásokat igénybe kívánják venni, pályázati eljáráson kell részt venniük, és többféle pénzügyi biztosítékot kell megfizetniük. Azonban még ezt követően sem garantált, hogy hálózati hozzáférést fognak kapni.

Ezen felül létezik egy úgynevezett egyedi eljárás is, amely esetben azonban a fejlesztőnek kell megfizetnie a szükséges hálózati csatlakozási kapacitás biztosításához szükséges hálózatfejlesztési költségeket.

Ezen túlmenően a rendszerüzemeltetőt megillető új jogosultság, hogy meghatározhatja a rendszerhez csatlakoztatható időjárásfüggő termelőkapacitás abszolút maximum korlátját annak érdekében, hogy azok ne veszélyeztessék a rendszer biztonságát. Továbbá a megújuló energiatermelőknek mostantól aktívan részt kell venniük a rendszer stabilitásának biztosításában (például azáltal, hogy képesek a központi irányított leszállásra, illetve a FRR-szolgáltatás nyújtására).

Kiszámíthatóság és transzparencia

Tekintettel arra, hogy a hálózatüzemeltetők közölték, a magyar rendszerben nulla szabad kapacitás áll rendelkezésre, és a következő közzététel legkorábban novemberben várható, arra számítunk, hogy az egyedi eljárások teret nyernek, annak ellenére, hogy ez megnövelheti a fejlesztési költségeket.

Az is egyértelmű, hogy a kormány különböző forrásokból jelentős pénzügyi támogatást kíván nyújtani a hálózatfejlesztéshez, és egyes intelligens megoldások (például az energiatárolás) is egyre népszerűbbek. A hálózati csatlakozások szűkösségének ez az átmeneti szakasza tehát hosszú távon megváltozhat.

Nem világos azonban, hogy ezek a fejlesztések hogyan fognak megvalósulni, a rendszerüzemeltető és a kormány tervei e tekintetben nem átláthatóak és kiszámíthatóak.

3 Az extraprofit adók szerepe a beruházások terjedésében

Kötelező bentmaradás a támogatási rendszerekben

Az elmúlt napokban a kormány kivetett bizonyos extraprofit adókat. Ezek közül néhány a támogatott villamosenergia-energiatermelőket érinti. Röviden: azoknak, akik kötelező átvételi vagy prémium típusú támogatásban részesültek, és úgy döntöttek, hogy kilépnek ezekből a támogatási rendszerekből (amíg ez még lehetséges volt), új, 65%-os jövedelemadót kell fizetniük a szabadpiacon a villamosenergia jelenleg igen magas áron történő értékesítéséből származó profitjuk után. Akkor is fizetniük kell, ha úgy döntenek, hogy nem kötnek megállapodást a rendszerüzemeltetővel a támogatások elszámolásáról, annak ellenére, hogy egyébként támogatásban részesülnek.

Ez az új adó és az a tény, hogy a termelők immáron nem léphetnek ki a támogatási rendszerekből, azt fogja eredményezni, hogy azok, akik támogatásban részesülnek, a támogatási rendszerekben maradnak majd.

Onsite projektek és fogyasztó-központú PPA-k

Mivel az adót a rendszerbe betáplált villamosenergia alapján számítják ki, így ha a termelő nem veszi igénybe a közcélú hálózatot, nem kell ilyen adót fizetni – ezért várakozásaink szerint a jövőben az onsite és a tetőre telepített projektek egyre népszerűbbek lesznek.

Arra is számítunk, hogy a fogyasztók összességében több PPA-t fognak kezdeményezni, mint a fejlesztők, így számukra mindenképpen szükség lesz jogi támogatásra és megfelelő projektmenedzsmentre a jövőben.

Wolf Theiss

A Wolf Theiss egyike a Közép-, Kelet- és Délkelet-Európa vezető ügyvédi irodáinak, erős nemzetközi üzleti jogi fókusszal. 13 ország 340 ügyvédjével a cég összes tevékenységének több, mint 80%-a az ügyfelek olykor határon átnyúló képviseléséből áll. A Wolf Theiss – ötvözve a jogi és a gazdasági/üzleti szakértelmet – egyedülálló, innovatív megoldásokkal összhangot teremt az egyes területek között; valamennyi esetben a jogi, pénzügyi és üzleti know-how integrációja mellett működik.

Ha további információt szeretne kapni szolgáltatásainkról, kérjük, lépjen kapcsolatba velünk:

Kenyeres László
Partner

E laszlo.kenyeres@wolftheiss.com
T +36 1 484 8800

Lukonits Ádám
Associate

E adam.lukonits@wolftheiss.com
T +36 1 484 8800